

Landskap: *Småland* Upptecknat av: *Edith Österlund*
 Härad: *Västbo* Adress: *Box 5, Hillerstorp*
 Socken: *Kulltorp* Berättat av: *Emma Österlund*
 Uppteckningsår: *1941* Född år *1862* i *Kulltorp*

Hamna - spinning och användning s. 3
Tröskning. s. 3-10
Beskrivning av lyhta. s. 4-5
Närssticker. s. 6-8
Kvinnorna tröskade änn. s. 10

Bt. I: 7.

Bt. I: 10.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 7164:1.

Landskap: *Småland*Härad: *Västbo*Socken: *Kulltorgs*Uppteckningsår: *1941*Upptecknat av: *Edith Östlund*Adress: *Box 5, Kulltorgs*Berättat av: *Emma Östlund*Född år *1862* i *Kulltorgs*.

Här minnarna spinnit "mua"
och "Pöva" spinnit de kamps.
Hedstuckans gaster, Clara Anders-
son, född Pe-skindsdotter vände
de alla finaste trälldukar
av "Louloupa". Jag minns sär-
skilt en duk med minster
kallades "Katt och Dag" kvadrat-
formiga minster där den ena
kvadraten var klar och blank
och den intill maktare. Den
var väldigt vacker. Min gaster som
var född 1850 var en ovanligt
duktig konstnärinna, som vände

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

*
Jag minner
detta på den
grund av att
man på en del
trakter brant i
den vanliga käll-
vingen att man
på det kunde an-
vändas annat
än till rep.
Jag har hört de som
sagt att det
högde till
vänder!

*
Det var
kampsaren
både till
vägs och
inlag berättar
min mor!

avslut. 1-3

Skriv endast på denna sida!

alla slag av (dräll*) gäsigon,
 vanlig dräll i kutsnärster,
 "fällkon", (= röran till fälla) detta
 var också drällvärmd-med sex sölv-
 (=solv.) Fjörkängon värde man sätter
 av vilket och min faster gjorde
 säckar som rymde en tummas
 mått, även sådana säckar
 som rymde en halv tumma.
 Man värde också säckar av
 "runda" till väp och ~~skäkte~~ "skäkte-
 fall" till ör (= inslag). Dessa säckar
 var ovanligt starka. När man
 bekrävde "känningar eller svören"
 tillverkade man det i gärdar
 av fjörkängon. Det gick så till
 att man hade en vinda (= vinnan)
 som gick runt på en axel. Så

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

*Faster värde
 både 8-sölv-
 dräll och
 10-sölvdräll.

suodde man först upps en av
tågarna, sedan delades det upps
på en "vinn" till och lades dub-
belt. Därefter lade man till
"tätt efter tätt" (= tätt) tills
man erhöle den önskade grov-
leken. Tvåen var det vanligen
tre "tättar" i, dessa snören blev
så starka att nära segelgarns-
snören av alla bästa kvalité
vi kan måta sig med dessa.
Snören användes till säck-
och skridskoband, men den
tidens skridskor var helt
olika nutida skridskor.

På vintern då det blev regn
och ruskväder och ingen "ute-
gärning" (= utarbete) kunde göras

tröskade man. Allt tröskades
med "plejel". Alla grödan
tröskades så, ty tröskverk fanns
inga. Om man på något sätt
kann så skulle man tröska
en föie jul. "Ty annars var man
en dålig bonde" sådes det. Det
var till att stiga upp kl. fyra
och fem på morgnarna, om
man skulle hinna tröska av
i rättan tid. Lyktan man skulle
lysas sig med måste vara
väl i ordning så att man
kunde se riktigt. Då man
släktat nötsläkt tog man reda
på skinet som låg utåtpå
"Vårmen" (= kornen) den himnan
som låg närmast huden, en rund

kinna som man kallade ~~lykter~~
lökteshinna (= lyktshinna) denna
kinna drog man av väl, spände
ut den och grejade upp den till
förkoring. Lyktan var en jern-
eller sexkantsig träställning med en dörr
på en sida, och skjuts upp då
man skulle tända den. Inuti
lyktan var en vidsittande
träljusstake där 'dampningen'
eller 'lykteljusst' skulle sitta.
När 'lökteshinna' eller trer
spändes den ut omkring lykt-
ans stamme och grejades fast.
Så var lyktan klar för tänd-
ning. Ett handtag var anslut
i lyktans överdel. Lyktan
var ungefär 30 centimeter hög.

ACC. N:R.

M. 7164 : 6.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Edith Österlund

Härad: Västbo

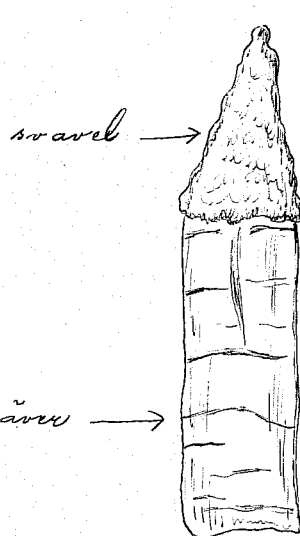
Adress: Box 5, Hållerstorp

Socken: Kulltorp

Berättat av: Emma Österlund

Uppteckningsår: 1941

Född år 1862 i Kulltorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVSm. 3
1941.originalen
överbämnade
till Kulturen
14/2-41.

Skriv endast på denna sida!

På kvällarna under vintern
då det brunnit ut i den
stora spisen sköt man
de alla största skälen eller
"glöva" tillsammans i en rund
korg. Då packade man lätt
äskor ransoner och omkrin
så att man kunde stänga
de tändstickor av näver
som man gjorde i hem-
met. Dessa stickor gjordes
av fin björknäver och drys-
pades i svavel. Vidarna
hade man på lager så de
ej tog slut. (Rivestickorna af
"svavelstickorna" ^{som de kallas} kostade pengar
/ och kunde givetligen var det fos-
forstickor). Men de hemgjorda tänd

stickorna av närmare daggande
man i svavel, vilket man
smälte i en smälteske i en
grund^{gryn} städ skilfning med
långt skaft som var bröts
bakat i sanden på skaftet.

Närval när man stod upp
i otan hade man alltid
närstickarna till hands, och
var då oft kalla dem intill
de varma kolen som ännu
var rida inuti och med en
bry närstickan eld och man
hade då en spingesticka till
hands vilken man tände och
så tände man både i spiseln
och lyktan på så sätt. Föräsa-
kisten" låg bredvid, liksom ~~veten~~

*
Spitna
lovastar
vilka man
brände ~~den~~
piggan uppå-
en med så
det brann ~~starkt~~
fort!

veden som skulle eldas i
brasan. Tund flammade brasan
på vinden och lygte upps
stugan naturligt. Tugen som
skulle "ofstöka" som det
hette gick någon mat innan
han eller de gick. För tog
lyktan och gick till logen
ikland följt av en halvogen-
mal flicka 10 à 11 år eller
en pojke i 11 à 12 års åldern.
När man kom till logen satte
lyktan upp i en träställ-
ning på väggen i logen. Det
var en ställning som var gjord
för lyktan med öppning
framåt, så man kunde se
och dock "akta värmen" som

man sade. Eldfaran visste ~~utan~~
var stor då man hade eld-
färings arbete att göra med
och i gamla tider var man
mycket försiktig i så fall.
För trask gjordes i några timmar
sedan gick ^{en} de uppvaknande barn-
en ga med vid 7-tiden dagen
blev mycket lång ändå för dessa.
Det var fröja om att både
gläcka och pojkar skulle
lära sig tröska. På flera gånger
tröskade kvinnorna själva då
männan var ute på arbete.
Man började att tröska hvar
sin den låg öfverst i "stälan"
f=iladan. Kommet låg alltid
läst f=ladat på loarimmet f=loy-
rimmet.

Anon
Z